

Teoreettisten aihealueiden viitekehys (engl. Theoretical Domains Framework, TDF)

Yleiskatsaus toimien suunnitteluun

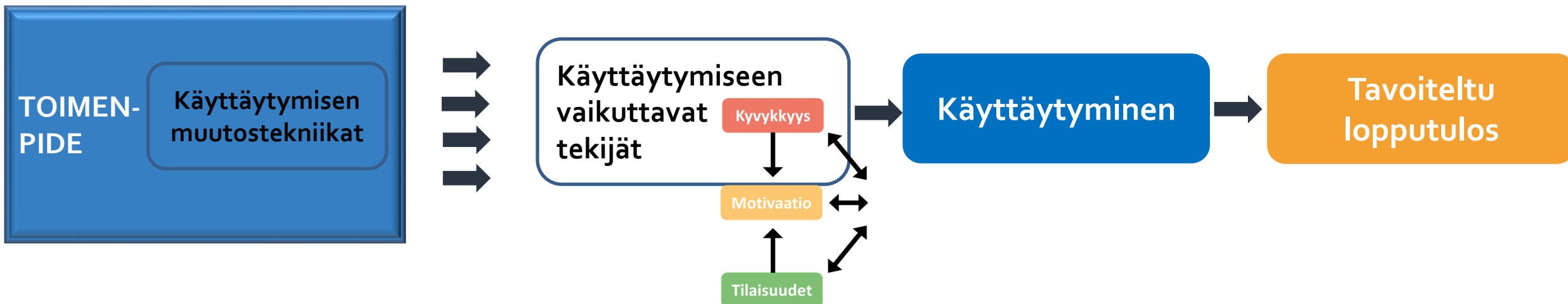
Kerta 4

RATKAISUN LUONTI

Kerta 3

ONGELMAN HAHMOTTAMINEN

Kerta 2

(6) Ratkaisu-
vaihtoehtojen
vaikutusten
kartoitus

Miten muuttaa
käyttämistä?
(4) Ideoiden generointi:
Yhteissuunnittelu, teoriat
(5) Ratkaisuvaihtoehtojen
logiikan muotoilu

(3) Mikä vaikuttaa
tähän
käyttämiseen?
*Kohdekäyttämiseen
vaikuttavien asioiden
ymmärtäminen*

(2) Mitkä ja kenen
käyttämiset tähän
liittyvät?
*Kohdekäyttämisen(ten
valinta*

(1) Mikä on
ongelma? *Ilmiön ja
kontekstin
hahmottaminen*

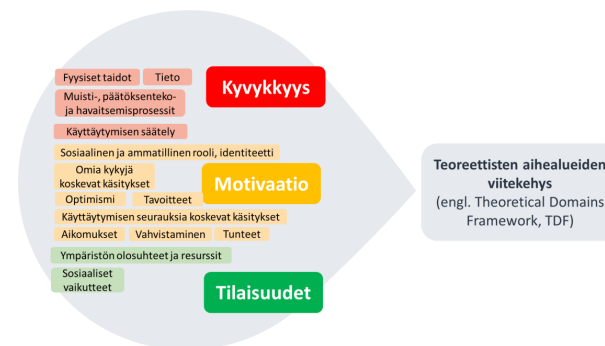
OSALLISTAMINEN

Tavoitteena

Konkreettinen harjoittelu auttaa pääsemään jyvälle!

Tutustua haastatteludemon kautta:

1. tarkemmin teoreettisten aihealueiden viitekehykseen (TDF)
2. haastatteluun tiedonkeruumenetelmänä käyttäytymisymmärryksen saavuttamiseksi

Miten hahmottaa käyttäytymiseen vaikuttavien asioiden merkitystä?

Tutustutaan haastattelun kautta

Fyysiset taidot

Tieto

Kyvykkyys

Muisti-, päätöksenteko- ja havaitsemisprosessit

Käyttäytymisen säätely

Sosiaalinen ja ammatillinen rooli, identiteetti

Omia kykyjä koskevat käsitykset

Motivaatio

Optimismi

Tavoitteet

Käyttäytymisen seurauksia koskevat käsitykset

Aikomukset

Vahvistaminen

Tunteet

Ympäristön olosuhteet ja resurssit

Sosiaaliset vaikutteet

Tilaisuudet

Kotivaran perustaminen

Kotivaran ylläpito

Vinkit onnistuneeseen haastatteluun

1. **Osoita, että kuuntelet:** esim. hymyile, nyökkäile ja reagoi kiinnostuneesti.
2. **Pysy neutraalina** aiheen suhteen.
3. **Anna aikaa** miettiä ja vastata rauhassa. Pidä huolta kuitenkin ajankäytöstä.
4. **Kysy lisäkysymyksiä**, jos haastateltava ei ole vastannut riittävällä tarkkuudella. Suosi avoimia kysymyksiä.
5. Voit myös **toistaa haastateltavan sanoman tai tarkistaa, ymmärsitkö oikein**. Näin haastateltavalla on mahdollisuus täydentää, korjata tai vahvistaa tulkintaa.
6. **Älä johdattele tai lisää omaa tulkintaa.**

Mieluummin kiinnostuneella äänensävyllä "okei" kuin "hyvä"

Mieti ihan rauhassa

Tästä olisi kiinnostava puhua pidempään, mutta lupasin pitää aikataulusta huolen...

Kerrotko lisää? Miksi ajattelet näin?

Ymmärsinkö oikein, että...?

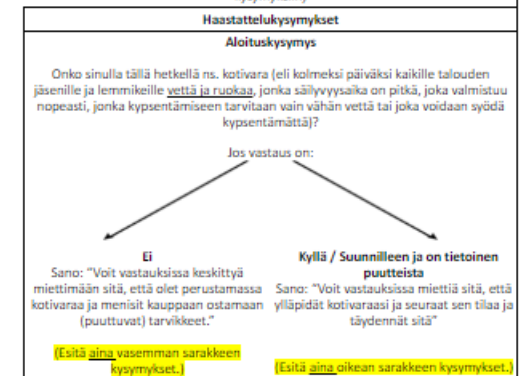
Jos haastateltava sanoo "ei ole resursseja",
älä sano "niin sulla ei oo aikaa",
vaan "millaisia resursseja tarkoitat?"

Harjoitus: TDF-haastattelu kotivararasta

Huom. Harjoituksessa ei oteta kantaa siihen, onko kotivara hyödyllinen tai tarpeellinen!

- Etunimen aakkosten viimeinen haastattelee muita.
- Silmäilkää läpi ensin.
- **Haastattelija** pyrkii selvittämään kotivaran hankkimiseen vaikuttavia asioita TDF:n mukaisilla kysymyksillä. Ei tarvitse edetä järjestyksessä ensimmäisen kysymyksen jälkeen.
- **Haastateltavat** voivat vastata omana itsenään.
- Aikaa 20 minuuttia.

(Huom. Yleensä haastattelun alussa on helppoja lämmittelykysymyksiä esim. haastateltavan taustoista, mutta tässä mennään harjoituksen vuoksi suoraan TDF-kysymyksiin)

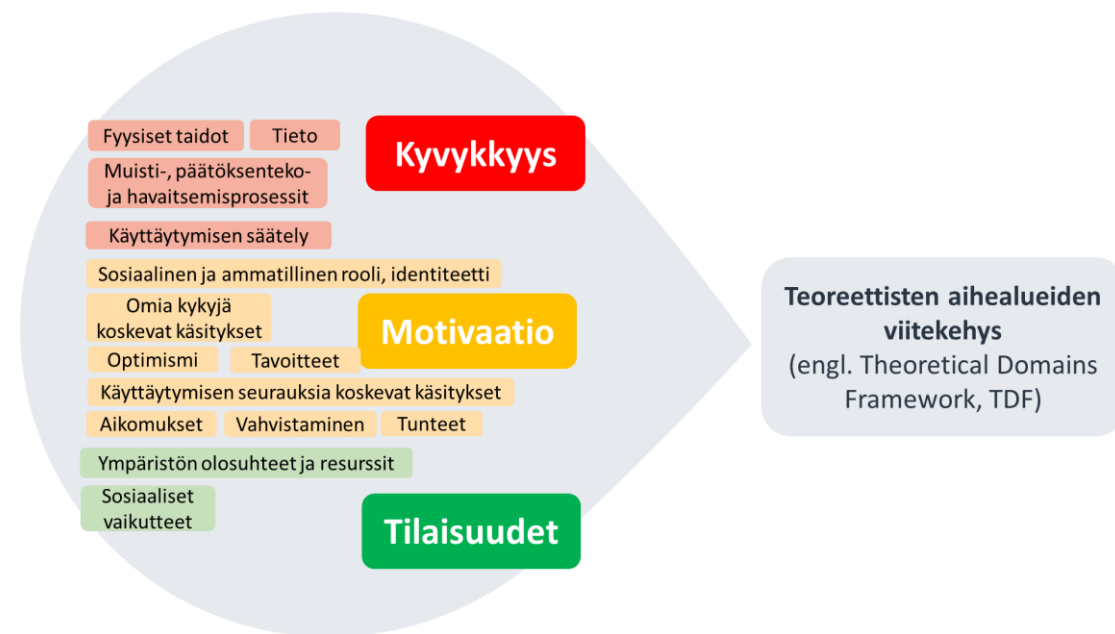

COM-B	TDF -osa-alueet	Käyttäytyminen: Kotivaran perustaminen eli ostaminen kaupasta	Käyttäytyminen: Kotivaran ylläpitäminen eli sen tilan seuraaminen ja lisähankintojen tekeminen viikoittain
Kyvykkyys	Fyysiset taidot Harjoittelun kautta saavutetut taidot tai asiantuntemus	N/A (Voidaan katsoa, ettei kotivaran ostaminen kaupasta vaadi erityisiä fyysisiä taitoja)	N/A (Voidaan katsoa, ettei kotivaran tarkistaminen ja lisähankintojen tekeminen vaadi erityisiä fyysisiä taitoja)
	Tieto Jonkin asian olemassaolon tiedostaminen	Oletko kuullut kotivarasta? Mitä ja tiedät siitä? - Auta tarvittaessa: Mikä voisi olla kotivaran tarkoitus? Mitä kotivaraan voisi kuulua? Mistä voitaisiin hankkia kotivaraan kuuluvat tarvikkeet?	Mitä tiedät kotivaran seuraamisesta ja täydentämisestä? - Auta tarvittaessa: Mikä on kotivaran tarkoitus? Miten kotivaraa ylläpidetään?
	Muisti-, päätöksenteko- ja havaitsemisprosessit Kyky keskittyä olennaiseen (tarkkaavuus) ja kyky palauttaa mieleen oppimaansa	Onko sinun vaikea päättää, mitä hankkia kotivaraan? Miksi?	Miten muistat seurata ja täydentää kotivaras tilaa viikoittain? - Tarkenna tarvittaessa: Mitä keinoja käytät muistaaksesi ylläpitää kotivaraa?
	Käyttäytymisen säätely Jonkin käyttäytymisen tavoitteellinen suunnittelu hallitseminen ja muuttaminen	Onko sinusta helppoa vai vaikeaa organisoida kotivaran ostaminen kaupasta? Miksi?	Onko sinun helppo vai vaikeaa arvioida, onko kotivaras riittävä? Miksi? Miten arvioit kotivaras tilaa?
Motiivaatio	Sosiaalinen ja ammatillinen rooli, identiteetti	Missä määrin kotivaran hankkiminen sopii yhteen tai on ristiriidassa muiden tavoitteen kanssa?	Missä määrin kotivaran ylläpito sopii yhteen tai on ristiriidassa muiden tavoitteen kanssa?

[Linkki haastattelupohjaan](#)

Purku pienryhmissä (5 min)

Jakakaa 1-3 oivallusta siitä, mihin voisitte käyttää TDF:ää omassa työssänne. Miten se voisi toimia?

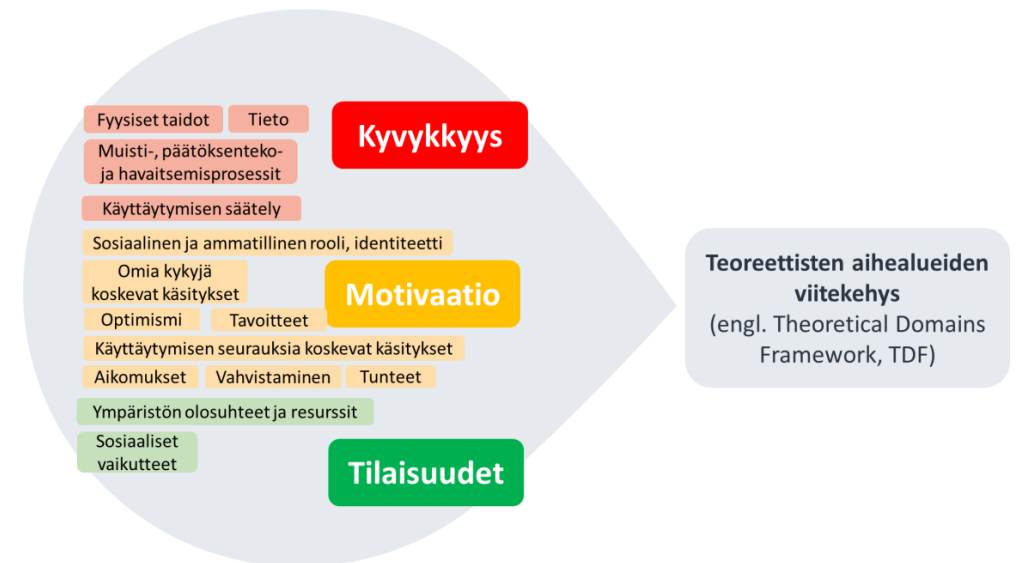
Lopuksi

Haastattelu menetelmänä:

- Mahdollisuus paneutua yksityiskohtiin
- Tärkeä antaa haastateltavalle tilaa ja rauhaa
- Haastattelun lisäksi myös kyselyt ja muut tietolähteet

TDF työkaluna:

- TDF:n avulla voi pureutua tarkemmin ihmisten ajatuksiin vaikuttavista asioista
 - Huom. Tilaisuuksien vaikutus voi jäädä huomiotta!
- Tässä haastateltiin kansalaista – ei muita toimijoita
- Voi käyttää myös esim. kyselyiden teossa

Viitekehyksiä voi myös hyödyntää kirjallisuuden jäsentämisessä

